УДК 005.8

ЩО ПОТРІБНО РОБИТИ ЩОБ ОТРИМАТИ ГРАНТ ПІД СОЦІАЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ?

Доцент І. О. Гордєєва
Дніпропетровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

Ключові слова: *експертиза проектів, гранти.*

В Україні особливого поширення набули гранти в соціальній сфері – неурядові організації, благодійні фонди мають великі можливості для отримання грантів на здійснення своїх соціальних чи громадських ініціатив. І тому велика кількість громадських організацій вже опанувала це джерело фінансування. Але не зважаючи на це дуже багато хороших проектів не здійснюються і не виграють значну фінансову підтримку через таку банальну річ, як неправильне заповнення аплікаційної форми, або ж інші формальності.

Також у більшості фондів, що надають гранти вагомі вимоги і часу на комунікації з потенційним грантодавцями необхідно все більше і більше.

Тільки що створеній громадській організації достатньо складно отримати навіть малий грант на реалізацію своїх соціальних ініціатив, а що стосується грантів із значним розміром фінансування (декілька сотень тисяч доларів), то майже не можливо.

Тому така організація повинна розпочати свою діяльність або з волонтерських проектів, в яких не передбачено залучення стороннього фінансування або подаватися на малі гранти, фінансування яких до 50 тис. грн. І таким чином напрацювати собі історію діяльності.

Але, навіть в малих грантах, є ключові моменти, звертаючи увагу на які можна підвищити шанси на перемогу.

В даному дослідженні представлені результати експертизи п’яти експертів, які оцінювали 56 соціальних проектів, що подані на фінансування в рамках конкурсу малих грантів. З точки зору конфіденційності, ні назва конкурсу, ні прізвища експертів, не розголошуються. Можна тільки зазначити наступне, що автор дослідження виступала в якості одного із експертів.

Заповнюючи аплікаційну форму на грант, ініціатор проекту в першу чергу повинен розуміти те, що інформацію необхідно подавати коротко та чітко, тому що у експертів фізично немає часу читати все. Як правило, на експертизу проекту виділяється до 4 днів, а проектів, що оцінюються може бути до сотні.

Початкова експертиза проектів розпочинається з оцінювання проектних заявок (в представленому конкурсі така оцінка здійснювалася за п’яти бальною шкалою) за такими критеріями:

1. Важливість і актуальність проблеми.
2. Чіткі цілі.
3. Чіткий план реалізації.
4. Реалістичність, вимірюваність результатів.
5. Взаємодія громада/влада.
6. Залучення молоді.
7. Інноваційність методів.
8. Обґрунтованість бюджету.

Далі підраховувалися загальний та середній бали.

Наступним кроком є якісна оцінка експертами переваг та недоліків проектів.

Серед найпоширеніших переваг є наступні:

1. Проект націлений на вирішення дійсно величезної соціальної або культурної проблеми / актуальність – 53%.
2. Довготривалі практичні результати – 10%.
3. Добре підібрана або широка програма заходів, чіткий план реалізації – 9%.
4. Велика кількість учасників та партнерів – 9%.
5. Залучення молоді – 8%.
6. Інші – 11%.

До інших відносяться: креативність ідеї проекту; в проекті не передбачено гонорари менеджерам; надійність заявника.

До найпоширеніших зауважень та недоліків можна віднести:

1. Відсутні/або не чіткі цілі/результати проекту, кінцевий результат – 25%.
2. Перевищення/похибки/необґрунтованість бюджету – 22%.
3. Не чіткий / представлений з помилками план реалізації проекту – 8%.
4. Відсутня громадська взаємодія – 8%.
5. Низька або відсутня інноваційність проекту – 6%.
6. Низька або відсутня актуальність проекту – 6%.
7. Методи реалізації проекту не відповідають цільовій аудиторії – 6%.
8. Взяття на себе обов’язків органів місцевого самоуправління – 5%.
9. Відсутність історії громадської організації – 5%.
10. Інші – 9%.

До категорії інші відносяться: відсутність життєздатності проекту в подальшому; ідея проекту сповнена шовінізму, сексизму або гендерної нечутливості; не вдалий вибір експертів або учасників проекту; похибки в оцінці тривалості реалізації проекту.

Висновок. Основну увагу при заповненні грантової заявки грантрайтеру необхідно приділити актуальності та креативності ідеї проекту. Необхідно розуміти, що навіть якщо будуть деякі похибки, експерти підтримають гарну ідею. Робота із грантами – вкрай системний процес. Тому людина, яка відповідає за цю ділянку в організації, має 70% часу займатися саме пошуком грантових можливостей, написанням грантів та побудовою довготривалих партнерських відносин із грантодавцями.